

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szel-
lemi részét illető közlemények ezimendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt. 50 kr. v. 5 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz. 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz. 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitlittéri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Fusio.

Valahányszor a magyar politikai élet egy-egy fordulóponthoz ér, mindig ez a szó lesz röpké jelszavá az országban. Egészséges közállapotra nem mutat az, hogy a fusio nem mint valami véletlen, vagy legalább is rendkívüli modus vivendi szerepel a politika eshetőségei között, de ha ez mentheti meg a parlamentarismust egy esetleg annak életét kockáztató részlet behatástól vagy ez szünteti meg az elposványosodásnak azt a proczessust, mely a rideg párturalom bekanyarlásával be az egész közéletet, el kell fogadnunk, mint olyan expedienst, amely a parlamentarizmus megzavart egyensúlyát helyre állítja, a továbbfejlődést lehetővé teszi. Ez az a szempont, amelyből rokonszenünk bizonyos megleggel üdvözölték kezdetül fogva a kormánypart és Apponyi gr. pártja közt létesülő fusio gondolatát.

Látva azt a Premethus sorsára emlékeztető helyzetet, melyre Apponyi grófot és politikai barátait a végzet ítélete kárhoztatta, eszünkbe kellett, hogy jussanak a Szózat szavai:

„Nem lehet, hogy ész, erő és oly szent akarát
Hiába sorvadozzanak egy átoksúly alatt.”

Az átoknak ezt a súlyát közéletünkben a szabadelvű párt monopoliuma képviselte. Nem foglalkozunk ezekkel ennek a hovatovább tühretlenebb monopoliumnak okával, de azt tudjuk és constatáljuk, hogy az uralkodó párt minden más irány kizárására törekvő politikája az öngazdaltatás alapját főleg abban a rideg közjogi konservativizmusban találta fel, mely Deák Ferencz kiegyezési művének és e műeddiggi kezelésének minden, bármily kiskövi változtatásának lehetősége elé tilalomfát állított.

Nos ez a tilalomfale hullott a napokban és ezzel ledől a merev párturalomnak az a chinai falszerű határköve, mely a kormánypartot és Apponyi gróf pártját egymástól elválasztá.

Avagy a rideg közjogi konservativizmusnak volna megnyilatkozása az a három katonai javaslat, mely (hogy

mily arányban — arról nem beszélünk) a nemzeti tartalom emit juttatja végre egy azoktól eddig hernatice elzárt területre: a katonai kérdések közé? Am ha a rideg közjogi konservativizmus elmélete az eddigigig lénnyegesen eltérő magyarázatot feltételező alkalmazásban jut érvényre ez uttall, úgy nem is lehet többé akadály mindazok egyesülésének, a kiket a politikai küzdelmeiben idáig csak az eddigi magyarázat választott el egymástól.

A mi álláspontunkon a fusio nem fog változtatni. A közjogi függetlenség eszméje és törekvése sokkal élesebben választ el bennünket az u. n. közjogi alapon álló pártoktól, hogy sem e fusio esetére positiókn bármily részben való megváltoztatására gondolhatnánk. Sőt reánk a köteleességteljesítés terhének kétszeres súlyát hárítandja a fusio bekövetkezése. Mert hisz a közjogi kiegyezés védőinek szakadozottsága helyébe táborerőssége lép és érvényesülni fog az ország közkormányzatában azoknak a nagy tehetségeknek és erős jellemeknek a befolyása, melyek eddig az ellenzék; küzdelem szolidaritásának kötelékeivel fűzettek hozzánk. És mégis örömmel fogadjuk a fusio gondolatát, mint a mely megnyitja utját a kibontakozásnak, érvényt szerez a parlamentarizmus létfeltételét képező változgaság elméletének, hozzájárul a fogalmak tisztázásához. És úgy kezdjük észrevenni, hogy tényleg a fusio gondolatára vonatkozó kilátások kedvezőbbek minden eddiginél. E véleményünkben nem ingat meg az a tény, hogy most kevesebbet beszél a világ a fusioról, mint korábban.

Sőt talán épen ez lehet bizonyítéka annak, hogy a fusio eszméje a politikai pletykák teréről átvitetett immár a megvalósítás zajtalan munkájának terére. És mikor e feltevé-sünknek erőt ad egyik másik kormányparti újságnak a szabadelvű pártnak örök életet biztosító mesék eszmekörrel való szakitása, szinte érthetetlennek tűnik fel egyik budapesti hírlapunknak az a buzgósága, melylyel a fusiót lehetetlenítő ellentétek elemeit keresi. Nős mi azt hisszük, hogy a fusiót az uralkodó parlamenti többség

önzésén kívül csak a felelősségtől való irtózás beteges prudériája akadályozhatja és őszintén megvalljuk, hogy a pártmonopolium teremtette állapotok kétségbeesztő képének láttára azt a nüst, mely most is elvi ellentétek spanyol fala mögé bujna a politikai aktivitás hívó szavata elől, nem fel-emelő puritánizmusnak de neveltséges asketizmusnak tekintenők.

Hadd létesüljön hát csak az a fusio s a hatalmi öklelődések küzdő terévé s ülyedt parlament-teregye végre lehetővé az elvek és törekvések becsületes küzdelmét. E küzdelem reánk, függetlenségi párt is nevezetes feladat vár. Agitációink erejét meg kell kétszerezniük, programunknak ma tisztán közjogi jellegét egy a közélet egész területére kiterjedő munkaterv felállításával ki kell egészítenünk az elvi orthodoxya kovás puskáját a modern államélet nagy kérdéseinek új fegyvereivel kell felcserélünk. De nem félünk feladától mert ha idején megértjük annak perancsát a jobb jövőnek nemcsak tényezői, de részei is lehetünk.

V. A.

Tüntetés a Vigszinházban.

Budapest, máj. 31.

Mikor a bécsi Burgszinház személyzetének egyik töredéke két héttel ezelőtt vendégzereplésre jött a Vigszinházba, a közönség magába fojtotta azokat a keletlen emlékeket, a mik Budapest, az egy emberöltő alatt magyarrá lett fővárosban, minden ember lelkében felkeltek. A nagyközönség hallgatagon huny szemet a Vigszinház új-fajta látványosságai; mindenki iparkodott lehetőleg nem törődni velük s az előadások simán folytak le.

A Vigszinház igazgatósága azonban nem okulva a tapasztaltakon, azt a vétke tapintatlanságot követte el, hogy ma ismét a Burgszinház színészeivel játszott német darabot. Előre láthatta, hogy ezuttal a közönség jó része produkálásnak veszi a német előadások megújítását, s hogy nagyon zajosan fog a megbotránkozásnak kifejezést adni.

A Vigszinházban lefolyt jelenetekről tudósítók a következőket jelenti:

A nézőtér.

Már ma reggel óta híre járt, hogy tüntetés készül a Vigszinházban. Az egyetemen,

klubbokban, színházakban élénken beszéltek meg a történeteket: este fél hétkor pedig már gyülekeztek a tüntetni készüők a Vigszinház-kávéházban, ahol a főhadiszállás volt. Oda gyűltek a Vigszinház művészei is, a kiket berendelték a színházba, ahol az utolsó perczig minden készen állott — Trilby előadására, ha nagyon fekete talált volna lenni a szerecsen. Egyes művészek már a maszkirozshoz is látkak. Kűnn az utcán nagy csoportokba verődve, izgatottan tárgyalta a dolgot a közönség és meglepetten nézte azt a sok, igen sok rendőrt, aki a felügyelők vezényelte alatt kiyonult a rend fenntartására.

Ázaltt folyton érkezett a publikum. Egymásután robotgat elő a fogatok; a tulajdonosait pedig minden ajtónál négy rendőr is megrholta:

— Van-e jegye?

Kűlönben is ez volt a jelszó; ezzel állítottak meg boldogot, boldogtalant és könyörtelenül visszakérgettek, ha valamiképpen jegy nélkül tévedt oda. Az idő mult, a csoportok autogtak, a rendőrök nagy csapatokban érkeztek, és fél nyolcz óraker, miután a zenekar egy, az alkalomhoz illő melódiát produkált, megkezdődött az előadás. A függőnyt felhúzták és Rodrigo megjelent a sötét színen Jágóval, hogy eldörögje figyelemztetését az ősz szenátor ablaka alatt. Fojtott, tompa csönd volt a nézőtér, előjele a közelgő vihar. Az emeleti ülőhelyeken néha tüntőleg megtapsoltak egy-egy patetikusan eldekamált mondat.

A botrány a második változásnál tört ki. A mikor Desdemona belépett, riadó taps hangzott föl; aztán kellemetlen sivitással, valahonnan feltűrlő fölhangzott az első éles, modulált hosszú fűtly . . . aztán a második, a harmadik s a többi. Az emeleten elhelyezkedett tüntetők siketítő sütvítésben törtek ki, lehangzott az ordítás, a székek recsegése, ropogás, rendőrkardok csörgése és minden bántó, idegborzongató lármája annak az egyenlőtlen küzdelemnek, a melyl védetlen emberek küzdenek a kardos fegyveres tömeg ellen. A nézőtérben izgatottan ugrott fel mindenki; a függőnyt hirtelen lebecsátották és kivilágosodott a ház. Ebben a pillanatban legfőkéülül valóságos papírszö hullott a földszintre: apró, fekete sárga papírszeletek, vagy ezer darab, a melyeken különböző fölrások voltak olvashatók gyászkeretben, mint például:

NIX DÁJCS!

vagy:

Haas et Deutsch Mulató!
Etablissement Haas et Deutsch!
Pfnj!

Az egyiken ez a versike volt:

Keglevics, Faludi, Szécsi,
Minden huncut, a mi bécsi:
Kuss nach Wien.

kell hangsúlyoznom, mivel Schröteré ugyan a zongora forgalomba hozásának dicsősége, de az eszme nem töle ered. A feltalálás dicsősége valódílal azt illeti, a kitől az eszme eredt. E szellemus eszme Cristofati agyában merült fel. A „Giornale de Litterati d'Italia” című s Valenzében megjelent olasz korszaki irat 1711-ről keltezve, hosszabb cikket közöl, Cristofati Bertalan tanulmányáról, mel-lélkelve van az általa feltalált hangszer rajza is. De mert e nyomtatott közleményen kívül, semmi lépés nem tevődött a hangszer érdekében, ugyanazt később megvalósítá Schröter András orgonás.

Németek után az angolok ragadták meg első a műipar ez ágát. Nagy hírnévre tett szert e téren a Párisban lakó Erard Sebestyén. Apja Strassburgi asztalos volt, innét ment az ifjú 16 éves korában Párisba egy klavir készítőhez, kinél rövid időn át első legény lett. Kűtűn munkája által magára vonta a párisi előkelő körök figyelmét. Párisban ő készíté az első zongorát, még pedig javított alakban. Így találta fel a kettős billentyűzetű zongorát, melyek egyike zongorára, másik orgonára volt alkalmazva. E kettős hangszer bántulus hatású birt az előkelő világra. Mária Antonia királyné is rendelt meg ily hangszert. A királyné hangja kis terjedelmű volt, és minden hangmű magasán volt neki írva. Erard, e bajon segitendő, egy készítményt talált fel, t. i. a hangszer billentyűzetének egy kulcs által, fél hanggal alább vagy fellebb szállítása közben — mozdíthatását. Ily módon az áttétel a zongorázó nélkül megtörtént. Ugyanazon hangszereken kísérté meg, a csupa új nyomásra hangzó orgonát is, mit nagyban az udvari kápolnába készített orgonán végzett be. Erard, Európai hírnevet viyott ki.

A tombolás, fűtölés csak tovább tartott; a rendőrök dulakodtak a karzatok és az egész ház izott az izgatottságtól. Vagy 5 perczig tartott ez a hangulat, akkor ujra fölhúzták a függőnyt s a színészek, a kik a zajban férfias pózokban állottak a szinpadon és néztek a tomboló ház felé felvették szavallataik elejtett fonalt és folytatták a tragédiát.

Am ekkor már senki sem figyelt oda; a publikum fele künn nyüzsgött az utcán, meg a foyerben, a hol az elfogottakat lökdösték, taszigálták a rendőrök. Valahogyan aztán lecsillapodott benn a közönség. A karzatok alaposan megrítkultak. Egy csomóban vagy 22 embert tartóztatott le a rendőrség. Elfogták Neuhauser Arthur, Hollósy Géza, Fényes László, Pásztor Árpád, Sárkány József hírlapírókat. Azonkívül rendőri gondoskodás alá került két bécsi fiatal ember is. Faulhaber Károly Kolbach Károly, a kik elmulasztathatlan köteleességüknek tartották az általános zivajba durván beleszállni, hogy:

— Ungarische Hunde!

Még felhangzott nehányszor a zaj, mikor minden mondat után valóságos tapsorkán honoralta a szereplőket. Sokan hangosan megjegyzéseket tettek:

— Fahr' fort, Otello!

— A mór megtette köteleességét, a mór mehet!

— Holnap botokkal jövünk!

— Ruhig, ruhig . . . !

A nézőtérben föltűt talappal járt-kelt a publikum egy része, vagy újságot elvatott, hátal ülve a szinpadnak és nagy találékony-sággal zavarva a szavallókat. A mint az első sorokban valaki fölkel, kiment, kórusban hangzott utána:

— Aláoszolgája! Jó estét! Szervusz!

A rendőrtisztviselők nyugodtan intézkedtek, csak a detektívek heveskedtek, karöltve a színház egyenemely alkalmazottjával, akik külföldben élénk emlékekkel tértek haza a mai estéről.

Aztán folyt tovább az előadás, de az izgatott publikum jobban figyelt a nézőtérben történőkre, mint a szinpadra. Volt is anyag mindig a tapsra, kacagásra, hangos megjegyzésekre. A földszinti publikum nagy része újságolvasásba merült, sőt egyesek négyfelé is tépték lapjaikat, hogy a többinek is jusson olvasnivaló. Az utcán a ivlámpák fényében nyüzsgött a tömege, és libegve jártak a hírnökök a nézőtérre, a nézőtérrel az utcára.

Főnn a kuliszák között egymásután örölték le a hangulatból alaposan kiköklent színészek a felvonásokat, a melyeknek végén taps is volt, püsségés is, fűtly is.

A színház előtt.

Mig ott bent tombolt a vihar, az előcsarnokokban mindvégig nagy közönség hullámozott föl s alá, élénken tárgyalva a néző-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. június 2.

A zongora.

Kerés hangszer nyerte annyira meg a közkezdveltséget, mint a zongora. Pedig zongorán játszani nem könnyű feladat. Középen játszashoz is évek kellene, s akkor is csak úgy viszi valamire, ha odaadással tanul valaki, s naponta legkevesebb pár órán át gyakorolja magát. Elleneseben eljátszhat pár keringőt s esetleg a „szűz imáját”, a mit minden zongorista megtanul, de többre nem is viszi.

A zongorák előállításá koránt sem oly régi, miként állítják.

A legrégibb billentyűs hangszer az orgona volt! . . . Ismerték már a hetedik században. A hangszerek több külféleessége volt ómeretes századokon át, de a felsőbb körökbe 14-dik Lajos korában Európa szerte, a klavir és viola voltak egyedüli hangszerek, mik bejuthatának. Az irányt adó francia udvarban, Viola volt lelke a hangversenyeknek, s kedvenz hangszere 14-dik Lajos udvarhölgyeinek, számos főrangbeli nő arcképein láthatni azon korból, miképp tartják a viole d'amour t vagy bratcsát két hurral.

Klavir és Viola szerepeltek tehát a kö-zépkorban! . . . „A hegedűben semmi nem sincs — írja egy akkori író — és csak közönséges zenészek kenyer hangszere”. A 14. Lajos korabeli írók, családok kezdébe valóan ítélték a hegedűt. A hegedű csak vándorló zenészek s táncmesterek kenyer keresete volt. Nemes levelet Corelli szer-zett neki. Corelli megzendítő sonátái közre

bocsátá; szerzeményei általános lelkesülést szűltet, s a hegedű, mint divathangszer, a kedvelt sorába hirta fel magát.

Azon időben a viola csodákat tőn! . . . Rousseau, egy 1687-ben megjelent „Fraité de la Viole” szerzője, lelkesüléében a következőkéül áraderik: „Ha Ádám, hangszert készített volna, bizonyosan Violát készít; s minthogy nem készít, könnyű megfejteni okait, miért tette.

Először tudjuk, hogy az első ember a földi édenben született, ez pedig oly bájoló s kéjtéljes hely volt, hogy találmányok, művészetek, tudományokra nem volt szükség, s ezért nem készített Ádám hangszert. Másodszor, midőn a paradicsomból kűtűtek, igaz, hogy készíthetett volna hangszert, de tehette-e azt abbeli fájalmában, melyet büne által magára vont szerencsétlensége miatt érzette?”

IV. Henrik korában szőrnű nagyok voltak a böggök. Midőn Garnier zenész, Margit királyné előtt bögg kíséretében énekel, a soprán hangot egy a böggbe rejtő-zött apród által énekelte. Ezen tréfa 14. Lajos előtt szintén ismételtet.

A klavir egyelőre csak dalkísérethez használtatott! . . . Ezen hangszere, az orgonára írt hangművek játszatának. Azonban a harmoniára írt szerzemények kevés hatást tettek a klaviron. Ez azon gondolatra vitte a hangszerzőket, hogy a klaviron kü-lönös, hangjainak és jellemének megfelelő műveket írjanak.

Monteverde 1607-ben írván „Orfeo” című dalművét ének kíséretre, többi hangszer közé, két klavirt rendelt. — Orfeo partitúrájában következő hangszerek szerepeltek: két klavir, két bögg, tíz hegedű, egy kettős hárfa két

soros hurral, két nagy gitár, két fa orgona, két brüg, négy gyász kűrt, egy kis orgona, két kűrt, egy flageolet (pásztor sip), és három trombita. E hangszerek nem mind egyszerre szóltak, hanem hangjok a személyek jellemeivel és sajátságaiával összeolvadt. Így a böggök Orpheus hangját kísérték; a hegedűk Eurydice rítor nellejeit játszták; a kettős hárfa a Nymphek karával játszott; a Reményt pedig a hegedűk előjátéka jelenté be; Proserpina hangját — két brüg; plútét — négy gyász kűrt; a pokol lelkei karát — két fa orgona kísérté; Apolló hangja is két fa orgona; a pásztorok kara pedig a — flageolet, két kűrt és három trombita hangja mellett énekeltek. A két gitár végre az egész éneket gyámolítá hangjaival. A diszhelyet azonban a klavirok foglalták el, e hangszerről vezetettett az egész korus, s ez eléggé tanusítja azon tiszteletet, melyben akkor a klavirok állottak. A személyesített zene bevezetésit Monteverde a klavirokra írta.

A klavir tökéletesítésén folyvást dolgoztak! . . . Romában 1750-ben egy 25 billentyűs klavir volt látható, melyen a fél és egész hangok még nem voltak megkülönböztetve, mely a billentyű feltalálásnak egyik első próbája lehetett.

A billentyűs hangszert, melyben az érin-tők helyét kalapácsokká, a hurokat meg ütők pótolták ki, Schröter találta ki a mult század első tizedeiben. Németországban lakott Schröter; az első zongorák a klavir három szögű idomában készülték. Az új hangszer tehát csak a klavir javításának tartaték (kalapácsos klavirnak nevezték), s ennél fogva feltalálói külsején mit sem változtattak.

Az első négyszögű zongorák 1778-ra esnek! . . . Ezt a szög feltalálói, azért

téren időről-időre történt eseményeket. Az a közönség volt ez, mely kiszorult a színházból, de csupa kíváncsiságból mégis eljött, hogy egyes kijövő szemtanúk előadásai nyomán némi forgalmat alkasson magának az előre hirdetett botrányról.

Az első elfogatások után a rendőrség dr. Czajlik Lajos rendőrtanácsostól, az ügyelet tisztviselőitől azt az utasítást kapta, hogy az összes előcsarnokokat ki kell üríteni s mindenkit eltávolítani, akinek a mai estére színházi jegye nincs. A gyalogrendőrök és dektívek egész tömege szállotta meg erre a színház összes bejárait s mindenkitől, akit csak a színház belsejében találtak, számon kérték a jegyét, a kintlevőket pedig csak akkor bocsátották be, ha a jegyüket felmutatták. A színház alkalmazottjai is ezt a rendelkezést kapták az igazgatóságtól. Két-két jegyszédő és ugyanszint rendőr állt minden szárnyas ajtóhoz, hogy ellenőrizze a közlekedő közönséget. Jó ideig baj nélkül is ment ez az erőszakos igazgatási processzus. A közönség ugyan duzzogott egy kicsit a fölösleges zaklatásért, de aztán lassan belenyugodott volna kellemetlen sorába, ha a dologba bele nem avatkozik a színház főpénztárosa, Guthart Sámuel. Ez az ur egyszerű hatalomnak képzelte magát s olyan parancsot adott ki, mely erősen tullicizált a rendőrségen s az igazgatóságon.

Halotthalványan az igazgatóságtól végig rohant az összes előcsarnokokon:

— Senkit se bocsátsanak be többé, akár van jegye, akár nincs, ordított ijedt, remegő hangon.

A szolgák meg is fogadták a szigorú parancsot s a kilenczre téve kezeiket, nekitámaszkodtak a hatalmas szárnyajtóknak. Akárki jött, min lenkit visszautasították.

— Nem szabad bemenni, volt a visszautasító válasz.

— Jegyem van, ereszenek be. Kialították a kúnszekereket s felmutatták jegyeiket, a melyet éppen akkor váltottak a pénzért.

Hiába volt minden tiltakozás, kérés, magyarázás, igazolás, a szolgák nem eresztették be senkit, mert Guthart ur ezt így parancsolta. Egy újságíró, a kit kötelessége szolgáltatta a nézőtérre, megpróbálta okos szóval kapacitálni az őt álló szolgákat. Megmagyarázta, nekik, hogy okvetlen be kell mennie, mert az előadásról referálni kell. Kérésre, dühöngése egyként hiábavaló volt. A szolgák még ráváltak:

— Ha még sokat beszél az ur, majd tesz róla a rendőr.

Ez az erőszakos eljárás felháborította még a nyugodtabb kedélyűeket is. Egy ur, a ki a nézőtérrel jött ki s a ki éppenséggel nem tartozott a tüntetők közé, az újságíróval történt jelenet láttára, ingerülten ugrott az ajtóhoz, félrelépte a szolgákat a felszaktította a bejárat. Azután odalépett Jeszenszky detektív-felügyelőhöz:

— Uram, itt az önk nevében még a hírlapírókat is visszautasítják.

Jeszenszky azonnal intézkedett, hogy a főpénztáros okatlan rendelkezése visszavonásának s mindenki, a kinek belépő jegye van, bejuthasson a nézőtérre:

E pillanatban nagy zaj halatszott a baloldali feljáró felől. Nagy rendőr egy fiatal embert hozott fel, Hollós Gyéza hírlapíró. Nyomukban mintegy 30-40 ember özönlött le a lépcsőn.

— Nem tett semmit, eresszék szabadon! kiabáltak a rendőrökre. Az előcsarnokban álló rendőrszint intéseire, erre mintegy tíz rendőr és detektív előlotta a kijáratokat s visszazsorították a kíséretet. A rendőrök erre Hollósyt az utcára, Boda Dezőt körü-

leti kapitány elé vezették. Egy hírlapíró társa igazolni akarta Hollósyt, de a kapitány nem fogadta el az igazolást.

— Sajnálom, — ugymond — de nekem rendelem van a főkapitánytól, hogy minden tüntetőt a kertületi kapitánysághoz kísértessék be. Ott majd igazolhatja magát.

A rendőrök éppen elkísérték Hollósyt, mikor a Honvéd-utca és Lipót-körút sarkáról hatalmas hűhóval zúgott fel. Négy napszamos munkás óriási póznákon fekete-sárga, kétfejű sasok lámpionokat hozott s állást akartak foglalni a Vigzínház négy sarkán. Alig vették észre a rendőrök ezt a veszedelmet, a négy napszamos ellen valóságos rohamot intézett egy szakasz gyalog rendőr és két lovas rendőr. A rendőrök körbe fogták a lámpionos embereket, elkobozták a póznákat s arra mind a négy nagy diadallal vitték be a vadász-utcai kapitányságra. A merre csak haladtak, a közönség mindenütt megabuzgolta a rendőröket s gunyos kiáltásokat szórt feléjük:

— Le a németekkel! Abczug rendőrség!

Ez a tüntetés aztán mindannyiszor ismétlődött, valahányszor letartóztatott fiatal embereket kísérték végig az utcán.

A gyalogjárók titkos és egyenruhás rendőrök járáltak fel a alá s ahol csak két ember is beszélgetett, szétoszlották őket. A ki ellenszegült, azt rögtön letartóztatták, úgy hogy az utca közönségének folytonosan része volt az eszokort látványosságban. Az elfogottaktól még azt is megtagadták, hogy saját költségükön kocsit hozassanak. Ezzel aztán elértek azt, hogy az utca állandóan zajongott. Minden bekísért fiatal embert lelkesen megjeleneztek, a rendőrökre pedig sürdün szórták az abczugokat.

Követlenül az előadás vége előtt nagy csapetapát zaja hangzott ki a színház előcsarnokából. Egy fiatal ember hangosan kiáltotta magát.

— Gazemberek!

Két rendőr azonnal mellette termet, hogy letartóztassa. A fiatal ember ijedten mentegette magát:

— Hiszen kérem én azokat mondom gazembereknek, a kik tüntetnek.

A rendőrök el is fogadták volna ezt a mentséget s már szabadon bocsátották a megijedt fiatal embert, mikor odalépett hozzá egy rendőrtisztviselő s személyesen rendre utasította a sértő kifejezésért.

A dülledék fiatal embert igazolásra szollitották föl a rendőrök. Ruschnitz Lászlónak vallotta magát s állítólag színiiskolai növendék.

Tizenegy óra is elmúlt már, mikor a színház belsejében mozgolódás támadt. A szolgák kitértek a szárnyas ajtókat: az előadásnak vége volt.

Az utca népe békeességben engedte elvonulni a színházi közönséget, abczug csak egyszer hangzott fel, mikor gróf Keglevich István hagyta el kocsián a színházat.

Az elfogottak, mint a sajtóíróda jelenté, a következőket:

Zemplén Árpád, Török István, Sarkány Béla, Hollós Gyéza, Neuhauser Arthur, ifj. Fenyves László, Fehér Jenő, Kornai István és Pásztor Árpád hírlapírók, Rosenthal Hugó ügyvédjelölt, Vidéky Aladár és Prokászka Pécsi Jenő jogászok, Omacht Ferencz címűfestő segéd, Kobela Károly és Faulhaber Károly órátok-készítők, Gavrulin Sándor könyvhalégy, Schneider Ferencz, Gordás János, Hatala Jakab és Bajza István napszamosok.

balom felkarolása miatt, mely még a zongoránál is szenvedélyesebben hat szívünkre, de azért a zongora kimenni divatból nálunk sem fog soha, csak kevesebben fognak játszani mint eddig. Nagyon nehéz hangzer és így szenvedély nélkül édes kevése viszi valaki.

A cimbalom magyar hangzer, mik értjük valódi meg bus hangjait!... És csak örvendek, hogy a cigány bandák cimbalmasán kívül, az intelligens osztály is cimbalmozik. Ezen a hangszeren kevés szorgalom s hajlammal is játszhatni kielégítőleg, míg a zongorán hét év múlva is csak győtri játékával a környezetét az illető, ha nincs elég kitartása a tanuláshoz.

A cimbalom hazánk határain kívül még nem terjedt el, illetve át sem lépte, — bár a kik hallották azt nálunk, vagy cigányzenekarokban külföldön, bámulni, meg bámulták s tett is hatást, de azért arról még nem olvastunk, hogy tanulni is. S biztosra vehetni, hogy ez bekövetkezni nem is fog. Ezen hangzer magyar fülnek való, külföldi képtelen rajta kifejezni érzelmeit. A 80-as években kezdtek itt ott ur házaknál is játszani a cimbalmon, néhai báró Bánffy Gyurka tévé szalonképessé. Kezdetben csak csodálták játékát, míg később utánolni kezdtek és ur leányaink is rá adták magukat a cimbalom tanulására. Látni való, hogy Magyarországon a zongora tanulása nem lesz eszentul oly általános — a cimbalom felkarolása miatt, — miként eddig. A cimbalom hangjai közelebb járnak szívünkhez, mint bármely más hangzeré. Nemzeti zenehangszer ez, úgy, mint a csárdás kizárólagos magyar táncz.

Ürmösy Lajos.

Felvincz pusztulása.

Felvincz, jun. 1.

Rémítő csapás nehezített szegény kis városkánkra!

Felvincz r. tanács város kétharmad-része romokban fekszik. A pusztítás, a melyet egy óriási felhőszakadás okozott, leráthatatlan. Felvincz legszebb utcáján tört utat magának az ár s majdnem két méter magasán hőmpölygött, házakat, csűröket, istállókat döntve fel s mindez koromsötét éjszaka, úgy, hogy valóságos Isten csodája, hogy csak két ember életet kívánt áldozatul a borzasztó vihar. Este 9 órakor kezdődött s reggeli 2 óráig tartott.

Két ízben ismételt fellegszakadásal.

A kár még ez ideig megbecsülhetetlen. Legtöbb gazda pusztaléteu kívül sem mit sem menthetett meg, úgy, hogy betevő falatok nincs. A jó emberek könyörölés szívére vannak szorulva. Közel 100—120 ház omlott össze, úgy, hogy mindentük a víz martaléka lett.

A határ, a rajta végig hőmpölygő ártól egy leartatott mezőhöz hasonló.

Semmi vé téve teljesen a szép reményekkel bízott buza termést.

A közlekedés teljesen megakadt. A táv-irida oszlopok ledöntve a vízben hevernek. A vasi töltés átszakitva s nem messze halom más szarut egy teher mozdony és két teherkocsi az iszapban hever.

Egy rémítő éjszaka koldussá tette Felvincz kétharmad részét. És mit véres verejtékek gyűjtött egy egész pár óra alatt, semmi vé tette az ár.

Könyöradományok gyűjtése iránt mély tiszteletet kérjük a szerencsétlenek nevében, a szerkesztőséget, hogy tisztá magyar község mélyen süjtött lakosságát a végpusztulástól megmentsük.

W.

A szerencsétlen árvízkarosultak nevében alázattal fordulunk a mi jó közönségünkhöz s kérve-kérjük **adakozzanak a szerencsétlenek javára**, a kik hajlék és kenyér nélkül igazán rá vannak szorulva a jó emberek könyörületére és áldozatkészségére. Mi az adakozást ezennel 5 frttal megkezdjük s a legkisebb adományt is hálás köszönettel fogjuk nyugtázni a szerencsétlenek nevében.

A Szentmarjai — Pálffy sajtóper.

Kolozsvár, jun. 2.

A tegnap d. u. 3 órára kitűzött folytatagos tárgyaláson első sorban a vádhatóságot képviselő Kozma Gyula kir. főügyész mondotta el a vádbeszédjét, mely egy és egy negyed órát vett igénybe. A főügyész azt igyekezett kimutatni, hogy a Pálffy Mihály által írott cikkekben foglalt és Szentmarjai törvényszéki elnök cselekményeire vonatkozó ténybeli állításokat a vádlott semmi-

vel sem bizonyította, így tehát mert azok, ha valóknak bizonyultak volna Szentmarjai ellen a bünyádi vagy fegyelmi eljárások megindítására szolgáltatnak volna okot, kéri az esküdtszéket vádlottra nézve a vétkest kimondani.

A vádlott védelmét Berzenczey István m.-tordamegyei birtokos vállalta el és teljesítette. A hallgatóság részére fenntartott helyeket csakhamar elfoglalták, úgy, hogy mikor Berzenczey, — kinek védbeszéde iránt általános érdeklődés mutatkozott, — megkezdte beszédjét, a terem szorongásig megtelt hallgatósággal.

Berzenczey általános figyelem között kezdte meg a védbeszédét. Előre bocsátotta, hogy nem a jogász, hanem a közérdek védelmezője szól az ő ajkairól, s egyben engedelmet is kért, hogy védeczért csak az ő egyszerű „falusi esze” szerit védelmezhesse.

És el kell ismerni, hogy az egyszerű falusi ész tulajdoga a legalaposabban kiművelt és a legelűsebb joggal elmét is.

A védő beszéde az ugynevezett rapszodikus mondhatni ötletszerű szónoklatok sorába tartozik, a nélkül azonban, hogy csak a külső effektusok felkeltésére tekintés a súlyt. Meggyőző erővel, rövid, talán túl szagatott mondatokban juttatta kifejezésre a maga súlyos argumentumait, melyekkel a vádpontok és és a vád erősségeit igyekezett megcáfolni.

És bár felettebb nehéz helyzete volt a beszerzett bizonyítási anyag és a tényleg fennforgó bizonyításokkal szemben igazolni a vádlott teljes árztalanságát, a beszéde épen közvetlenségénél fogva állandóan leköteve tartotta a közönség figyelmét és bizonyára nagyban hozzájárul az esküdték véleményének kedvező alakulásához.

Egy-egy módfelett sikerült ötlete, meggyőzése, s még az ő természetesen falusi pózolás is teljesen uralták a közönséget, melyet a szónok egészen magával ragadott és olykor állandó derűltségben tartott.

A közönség — bár tartózkodnia kellett a tetszés nyilvánításoktól — a védő beszédjét sokszor amolyan csendes éljenzésben részesítette, befejeztekor azonban már hangosabban is kifejezték adott tetszésének.

Utána a kir. főügyész mondott még rövid választ, meggyengíteni igyekezvén a védelem érveit, majd a védő és a vádlott mondtak rövid záróbeszédet, mire Mikó Imre elnök a tárgyalást befejezettnak nyilvánítván megkezdte a tárgyalás anyagának és adatainak összegzését.

Mikó Imre bámulatos szerencsével uralkodott a tárgyalás és a per nagy anyaga felett. Minden apró részletet megfigyelt és oly ritka ügyességgel építette meg az esküdtszék előtt az egész per kérdést, hogy mindenki előtt egész tisztán állott minden egyes vádpont, minden védelesemény, minden bizonyíték és még tán a perben álló felek bűnös, vagy büntelen volta is. Az az összegzés egy kis jogászai mestermű, mely Mikó Imre bíró alapjogi képzettségéről, mint szerencsés emlékező tehetségeről tesz tanúságot.

A közönséget és főleg az esküdtteket

egészen meglepte ez a majdnem egy óra hosszúságú összegzés, s ha divatban volna, bizonyára meg éljenzették volna a derék elnököket.

Az összegzés bevégeztével a jegyző felolvasta az esküdttekhez intézett kérdéseket szám szerint 27-at, majd a büntető törvénynek ide vonatkozó szakaszait, mire az esküdttek este nyolczad fél órakor tanácskozás végett visszavonultak.

Az esküdték mintegy másfél órán át tartott tanácskozás után megjelenvén az elnökök, dr. Valyi Gábor egyetemi tanár hirdette ki az esküdtszék ítéletét.

Az esküdtszék ítélete következő:

1. Van-e rágalmazás a Közérdek 2-ik számában megjelent cikkben? 7 nem, 5 igen.
2. Van-e rágalmazás a 3-ik számban megjelent cikkben? 6 igen, 6 nem.
3. Van-e rágalmazás a 4-ik sz. cikkben? 7 nem, 5 igen.
4. Van-e rágalmazás az 5-ik számban megjelent cikkben? 6 igen, 6 nem.
5. Van-e becsületsértés a 4-ik számban megjelent cikkben? 6 igen, 6 nem.
6. Van-e rágalmazás a 6-ik számban megjelent cikkben? 6 igen, 6 nem.
7. Van-e becsületsértés a 6-ik sz. közleményben? 4 igen, 8 nem.
8. Van-e rágalmazás a 7-ik számú cikkben (a pipa historia) 7 igen, 5 nem.
9. Van-e rágalmazás a 8-ik számú cikkben? 7 nem, 5 igen.
10. Van-e becsületsértés ezen cikkben? 7 nem, 5 igen.

Arra a kérdésre, hogy a vádlott a szerzője az inkriminált cikkeknek az esküdtszék 12 igennel felelt.

Vétkes-e vádlott a rágalmazás vétségében a kérdésre a felelet 8 igen, 4 nem.

A verdikt kihirdetése után a bíróság az esküdték ítélete alapján vádlott Pálffy Mihályt bíróság is felmentette 8 vádpontra nézve a rágalmazás és becsületsértés vádjá és következményei alól.

Mint hogy egy pontra nézve az esküdtszék marasztaló ítéletet hozott, az elnök felhívta a kir. főügyészt a büntetés kiszabására vonatkozó indítvány megtételére, a mi megtörténvén, a bíróság ítélet hozatalra visszavonult.

Tíz óra elmúlt már, mikor a bíróság ismét megjelent és nagy érdeklődés közepén hirdette ki az ítéletet, mely szerint Pálffy Mihályt a Szentmarjai Dezső ellen elkövetett egy rendbeli rágalmazás vétségében bíróság is bűnösnek mondja ki s ezért a btk. 92. §-ának alkalmazása mellett.

200 frt. fö és 50 frt. meliéküntetésre ítélt, mely nem fizetés esetén megfelelő fogház büntetésre változtatható át. Elmarasztalja 550 frt. 43 kr. eljárás költségei megfizetésében.

Az ítéleten úgy a vádlott mint a kir. főügyész meg nyugodtak.

A közönség a méltányos ítéletért a bíróságot megjelenezte.

A Rode titka.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

IV.

(Folytatás.)

(12)

Nézd gyermekem, én követtem tanácsodat! A A hűgőz ment és megveregette annak az arcát. Rode folytatta, én nem tudom, hogy te mit csináltál velem. Felkötöttem bennem azt a kívánságot, hogy jó legyen.

Rode szenvedélyes sirásban tört ki. Dering kisasszony mind a két karjával átölelte.

— Megijesztetek, pedig örömt akartam neked csinálni! Rode, gyere villás reggelizni és azután menjünk ki! Látni kívánom, hogy az emberek, hogy fognak rám nézni. Édesem mit gondolsz, hogy nézek ki?

De a Rode könyei nem akartak megállni. Leroskadt a nénye mellett levő székre és eltakarta az arcát.

Ismét, és fokozott erővel ébredt fel benne az a vágyódás hogy a nényének mindent elmondjon; de a szívuk nem akartak jönni, és a jó pillanat elmulva. Egy idő múlva nyugodtabb lett, és a Dering kisasszony új öltözködése felett képes volt könnyedén beszélni.

— Azonban nagyon halvány volt, midőn kimentek és a Regent utcán végig a park felé hajtottak. Dering kisasszony több ízben bírállag nézett Rode, a mint kocsi-káltak.

— Édesem, nekem tetszik a ruhád. Mondá, és mivel halvány jól áll neked. — Rode, mi most Agnes — nénedet meg-előzötték.

— Rode nem értette meg és szeméivel magyarázatot kérőleg nézett a nényére. — Mi most a „mi örököstünk?” fogjuk meglátogatni, mondá Dering kisasszony, a Deringné hangsúlyozását pompásan utá-

nozva. Te még nem láttad Dering Adriánt; be akarlak neki mutatni.

A kocsi Brok utcában állott meg egy ház előtt. Dering ur otthon volt, és a két lányt felvezették a lépcsőkön egy nagy utcáig szobába, hol a könyves szekrények képeztek a fűtőszót. Egy szép magas barna férfi ment elibük.

— Milicent néni, ez egy nagy és váratlan, és kellemes meglepetés, mondá.

Adrián néni csudálkozással nézett rá, és a nénye ideges nevetéssel azt mondá —

— Te alig ösmertél rám ebben az öt-tőzetben; ez a Rode műve. Engedd, hogy Rode bemutassam.

— Adrián komoly mosollyal nyújtott kezét.

Kuzinom Rode, szorítsunk kezét, a hogy kuzinokhoz illik. És a lány kezét barátságosan szorította meg. A jövő héten megismerkedtünk volna, mondá; de az utóbbi időben oly sok dolgom volt, hogy nem mehettem le.

Dering Adrián feltűnően szép férfi volt. Igazi Dering, magas, barna és arányos alkotásu.

Rodát egy kevéssé az atyjára emlékeztette, de az Adrián arcának a kifejezésében olyan értelmi erő volt, a mi a Dering Arthuréban hiányzott. De hideg arc volt, vonalában nem volt gyöngédség vagy lágy-ság, a ragyogó sötét szemekben nem volt szelid jószág.

Azonban, a vendégeihez nagyon barátságos volt, megvárta őket, és a Dering kisasszony meghívását, hogy az nap este menjen el hozzájuk ebédre, látható örömmel fogadta el.

Dering kisasszony jó kedvű volt midőn vissza hajtottak. Regent utcában meg állította a kocsit, és egy darab szép régi cipkét vásárolt.

— Rode, ezt a fekete selyem ruhára vettem; az nagyon egyszerű neked. Ezzel disznis fel, és ma este virágokat visel. Nem

akarom, hogy Adrián régi divatúknak gondoljon bennünket.

Rode ezen a héten szinte minden nap látta Adriánt, sőt gyakran megtörtént, hogy naponta többször is. Dering kisasszony naponta együtt küldte ki őket. Az utolsó napon kora reggel egy hosszú sétát tettek a Hyde Parkon keresztül menve a Kensingtoni kertekben. Rode hangosan fejezte ki gyönyörűt ködsét a vén fák szépsége felett.

— A Klastromunk kertjében levő fákra emlékeztetnek, — mondá önkénytelenül.

Adrián az ő ritka mosolyának az egy-kével, nézett rá.

— Én előttem különös igazságot van a Klastromi életnek a gondolatában, mondá; Mennyire el voltál zárva a világtól! — És leghevesebb nevelési rendszer a leányok számára.

Rode egyenesen nézett maga elibe s nélkül, hogy szólott volna.

— Midőn először láttalak, folytatá Adrián úgy tetszett előttem, mint ha a Kolostor élet nyugalmának a szelleme még mindig veled volna; nagyon halvány voltál, anna-pélys sztrike szemeid hibáztatni látszottak a világot zajos vizsgáláért. Csudálkoztam ha vajjon nevetél e valaha.

— Azóta hallottál nevetetni nevelni. Mondá Rode egy kis kesért mosolyal. — Egyszer vagy kétszer; és láttalak mosologni, a hogy most is mosolyogsz, mintha szokatlan volna a vidámsághoz. Mennyire különbözöl a kis Mollytól!

— Az igaz.

— Molly mindig napfényben élt, és ő nem tudja mi a komolyág. De te, Rode, azoktól a csendes, komoly kolostori évek-től sokat tanultál.

— Te az gondold, hogy egy heti barátság után ösmersz és megértetted? mondá Rode, igyekezve könnyedén beszélni.

(Folytatása következik.)

Kolozsvár, június 2.

Hirdetések.

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

Túltömött raktár és a változó időjárás miatt beállott üzleti pangás következtében elhatároztuk, hogy összes áruinkat feltűnően

leszállított határozott árak

mellett bocsátjuk a t. közönség rendelkezésére, mely kedvező alkalomra a vásárló közönség becses figyelmét felhívjuk.

POSZLER ÉS TÁRSA

— DIVATÁRUHÁZA —

Kolozsavart, Hungária szálloda alatt.
441. (21—x)

Van szerencsém a n. é. közönségnek szíves tudomására hozni, hogy a helyi piacon évek óta fennálló butorraktáromat és kárpitos műhelyemet

BELTORDA-UTCZA,

LYCEUMÉPÜLETBE

helyeztem át.

Raktáron mindennemű salon garnitúrák, hálószoza, ebédlő berendezések, politúres és lakos fabutorok, tükrök, képek, hajlított thonet székek, ugyszintén ágyfák, löször- és ruganyos madráczok, szőnyeg és bőrdívanok (heverők) stb. nagy választékban olcsó árban kaphatók.

Elvállalok mindennemű kárpitos munkát egy helyben, mint vidéken is és minden nálam készített árukért kezességet válllok. Főtörvényem ezentúl is oda irányul, hogy tisztelt vevőimet pontosan és a legjutányosabb árak mellett szolgáljam ki.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok mely tisztelettel

MAYER GÉZA,

kárpitos és butor-raktáros.

[Beltorda-utca. Lyceum-épület.]

457. (1—10)

Táviratozom: REIMANN KÁROLY Kolozsavart

Reimann Károly

Kolozsavart,

a Benigni-palota átellenében.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni az évre bevásárolt

hazai és külföldi márványaim,

ugyszintén Bémis, Schwéd, Bajor és Porosz gránátai, továbbá Syenit, Diorit, Labrador, Gabró stb. első osztályú sűrűköveim nagyon szép választékban megérkeztek; s miután már 9 éve hogy a legnagyobb sűrűkövektől szerezem be készletemet, azon kellek helyzetben vagyok, hogy a n. é. közönséget a legjutányosabban szolgálhatom ki.

Továbbá raktáron tartok saját termelésű Bácsoroki mészkő sír-emlékeket; elvállalok bármiféle nagyobb szabású épület-munkákat, sírszögélyeket vasrúccsal vagy anélkül és durva anyag szállításokat Bácsoroki köveimből nagy mennyiségben is.

Rajzokat ingyen és bérmentve küldök. Ügyenkök mellőzése végett kíváncsokra személyes felvilágosítás-sal is szolgálok.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, kiváló tisztelettel:

REIMANN KÁROLY,

kőfaragó mester és sűrű-raktár tulajdonos.

294. (18—20)

Ajánlom részlet-fizetésre

a világhírű

„CHICAGO“

kerekeimet, a melyek a legfinomabb valódi angol-aczélból vannak készítve és minden év újítással ellátva, (u. m. D forma magas váza, le és feltehető 62—72 átviteli kerékekkel, a mely össze van kötve a hajtókarral és így minden kerékpáros tudja annak nagy előnyét) a gép súlya 11 és 13 kg. T. vevőimet, úgy hölgyek, mint urakat saját gépemen fűdött és nyílthelyiségben díjtalanul megtanítom.

Nagy kerékpárjavító műhelyem van, úgy, hogy minden munkát jól és gyorsan készítek vidékre is.

Minden családnál szükséges egy varró-gép, azt pedig legjutányosabban csak

Bernáth Ede Sándornál

(Vashid mellett)

lehet kis havi részletfizetésre úgy a vidékieknek, mint a helyben lakóknak venni.

Nagy raktáron van: Singer, Medium, Titania, Minerva, Howe, Cylinder, Láncszemelőtő, Gritzner, kis és nagy Körhajós, Kézi, Haranya-kötő és a legújabb Kézi himző-gép, a melyen 1/2 óra alatt bárki megtanul dolgozni.

A régi gépet becserelem bármily fajtára. Javításokat olcsón és jól végzek.

442. (9—15)

Mélyen leszállított gyári árak!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy építkezés miatt

Kolozsavart, főtér 33. sz.

FRANK KISS JÁNOS FIAI

ezég alatt 44 év óta fennálló üzletünknek teljes felosztására határoz-tak el magukat. Ennélfogva az összes

üveg, porcellán és lámpa készletet

gyári árakon alól mélyen leszállítva árusítjuk el, ezáltal mindenkinek kedvező alkalmat nyújtunk szükségletét legelőnyösebben beszerezhetni.

Kérjük tehát a t. vevőközönséget, hogy ne mulassza el ezen kedvező alkalmat felhasználni és minket b. megrendeléseivel megtisztelni.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközölköztnek.

Tisztelettel

875. [0—x]

Frank Kiss János fiai.

Mélyen leszállított gyári árak!

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörös és gyomorhár, rögzített székrekedés, máj-bántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 1 ft 6. ó.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZES ÉS SÓ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A. Moll” felirata órozattal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító be-dörzsölési szer közzvény, esz és a meghűlés egyéb következményeinél leg-ismertesebb népszerű. — Egy órozott eredeti üveg ára 90 kr.

Moll Salicylszájvize.

(Főalkatrésze: fűzölcsavas szikló.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely kora gyermekek, mint felnőttek számára; mert a szájról a fogak további épségét biztosítja a egyszermind óvszer fogfájás ellen. — Egy Moll A. védjegyével ellátott üveg ára 60 kr.

Főszétküldés:

MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíttetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár Kolozsavart: Wolff J. gyógyszer. — Deesen: Nik F. orvos. — M. Várhely: Bucher Károlynál. — N. Enyeden: Kovács József gyógyszer. — S. A. Ujhelyen: Malarsik G. 116. (17—52)

Kolozsavári vízmű- és csatorna-vállalat.

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat

Magyarországon a legrégebb, 40 év óta fennálló

vízmű- és csatorna-vállalat.

Többszörösen kitüntetve.

Fő- és vidéki városokban több mint 6000 magán- és nyilvános épületeket rendezett be.

AJÁNLJA MAGÁT

a n. é. kolozsavári ház-tulajdonosoknak, — mint a házi vezetékek összeköttetésére és a városi vezetékek készítésére egy-éltl jogosult vállalat — a legszolidabban

házi vízvezetékek és csatorna-munkák,

vizkagylók, Closetek, fürdők, öntöző-csapok

berendezésére.

Költségvetéseket, tervezeteket díjtalanul szívesen készít a

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat

kolozsavári vízmű- és csatorna-építés vezetésére,

(Kolozsavart, Belmagyar-utca 45. sz.)

Ugyanitt kapható: „Praktikus tanácsadó a házi vezetékek kezelésére.” — Ára 1 ft.

Kolozsavári vízmű- és csatorna-vállalat.

SIMONFFI ISTVÁN

— 20 év óta fennálló —

mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje

Kültorda-utca 48. sz. Telefon sz.: 85.

Elvállal mindennemű vas- és fém tárgyak löntését a napi árak mellett.

Elfogad megrendeléseket gőzgépek, gőszivattyúk, vízikerekek, malomszerkezetek, malátazúzó, közlőtengelyek, csapágys, fogas-kerekek, szíjkorongok stb. elkészítésére, valamint mindenféle gép alkatrészek és gépek kijavítását elvállalja.

Készletet tart saját gyártmányából: egyes, kettős és három-borozás ekék, új szerkezetű váltó vagy hegyi ekék és boronák; kézi cséplőgép egyesítve luczerna és löherfejtő készülékkel: kézi vagy járgányhajtásra, tisztító rosták, kukorica morzsolók, szőlő-zúzó, borsajtók és több más gépekből, melyeket a n. é. közönség b. figyelmébe ajánl.

BICIKLISTÁK FIGYELMÉBE!

VALÓDI ANGOL

„The Flyer“

417. [5—10] BICIKLIK.

Urak és hölgyek számára.

160 forinttól 300 forintig.

Cséplőgép tulajdonosok figyelmébe!

Több darab löher cséplőgép helyszüke miatt olcsó árban előállítású áron alól eladó; cséplő naponta 8—12 métermázsza tisztá magot. Munkájáért jótállás vállalatik!

Árjegyzékek kíváncsra küldetnek.

SÁRGA JÁNOS

ÉKSZER- ÉS ÓRA-ÜZLETÉBEN

KOLOZSAVART, HID-UTCA 11. SZÁM ALATT.

Előnyös ár mellett, nagy választékban és izléses kivitelben raktáron vannak:

arany- és drága-kő ékszerek, ezüstneműk,

arany láncok, jegy-gyűrűk, schweitz arany-, ezüst-, fali-, inga- stb. órák,

Antique ezüstneműk és órák.

Ékszerek, arany-, ezüstneműk teljes értékben megvételnek vagy becsereletnek.

Javítások pontosan.

Becsés pártfogást kérve tisztelettel **SÁRGA JÁNOS.**

822. (43—100)

A BORSZÉKI VIZ A SAVANYUVIZEK KIRÁLYA!

BORSZÉK

GYÓGYFÜRDŐ ERDÉLYBEN CSIKMEGYÉBEN A FENYVESEK HAZÁJÁBAN.

Fürdőidény tartama: Jun. 15. — Szept. 15-ig. Utazás Szász-Régenig vasuton, onnan a fürdőigazgatóság által szubvencionált gyorskocsikon. — E gyorskocsikra előjegyzést tenni Miklós Görög vállalkozóknál Szász-Régen. Déli utirány: Brassó, Csikszereda vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyu-vizek királya!

Megrendelhető: IGAZGATÓSÁGNÁL BORSZÉK. KAPHATÓ MINDENÜTT.

Fürdőre, borvizüzletünkre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál a

Fürdőüzlet igazgatósága Borszék.

Posta, távirda helyben.

(456. 1—10)

Megrendelhető: IGAZGATÓSÁG BORSZÉK.

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában Kolozsavart, Belközép-utca 33. szám alatt.

Iskola Alapítvány - Kolozsavári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.